

PLA DOCENT

Curs: 3r / 4t
Especialitat: Coreografia i interpretació / Pedagogia de la dansa
Matèria: Tècniques de dansa i moviment
Codi de l'assignatura: 450007
Títol de l'assignatura: Flamenc
Subtítol: Tècniques de dansa, flamenc
Tipus d'assignatura: OPTATIVA
Adscripció de l'assignatura: Departament de Moviment
Crèdits ECTS de l'assignatura: 3 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 75h 60 hores lectivitat presencial (80%) - 15 hores treball autònom de l'alumne (20%)
Impartició: Juan Carlos Lérida / a determinar segons horaris
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Treball teòric/pràctic d'introducció al ball flamenc des de l'observació, anàlisi i reflexió, per a l'aprofundiment tècnic i interpretatiu de les especialitats de Coreografia i Interpretació i de Pedagogia de la dansa indistintament, per tal de donar eines a l'alumne per desenvolupar qualitats híbrides, discursos transversals i pedagogies crítiques abordant el llenguatge del flamenc des de perspectives i pràctiques contemporànies, i a partir d'un treball conscient adquirir nous recursos segons la característica del grup.
Requisits: Tècniques de dansa I
Observacions:
Procediment:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA:**Competències transversals:**

- CT1 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
- CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT5 Comprendre i utilitzar com a mínim, una llengua estrangera en l'àmbit del seu desenvolupament professional.
- CT6 Realitzar autocrítica cap al propi acompliment de les tasques professionals i interpersonals.
- CT9 Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.
- CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els camins adequats de formació continuada.
- CT13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- CT15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

Competències generals:

- CG1 Estar capacitats per a comprendre, crear, interpretar, i ensenyar la dansa amb el nivell tècnic, estilístic i interpretatiu requerit.
- CG2 Tenir un coneixement ampli de les tècniques i els llenguatges de la dansa, del moviment i de les disciplines corporals, així com el repertori des del punt de vista tècnic, estilístic i interpretatiu.
- CG3 Conèixer els principis bàsics, tant teòrics com pràctics del funcionament del cos humà, amb l'objecte de proporcionar una visió global i integradora del mateix.
- CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i acompliment professional.
- CG5 Tenir capacitat per a conduir a persones, en el seu procés creatiu, formatiu i/o interpretatiu disposant dels coneixements, recursos i experiències necessàries.
- CG6 Adquirir capacitat per assumir riscos i tolerància per a les decepcions.
- CG8 Conèixer i integrar competentment, llenguatges, disciplines i eines artístiques, tecnològiques, escèniques, musicals, visuals, entre d'altres..., amb l'objecte de desenvolupar les capacitats i destreses.
- CG12 Desenvolupar habilitats que li permetin participar en les pràctiques escèniques assumint funcions grupals o solista.

Competències específiques:

- CECI1 Conèixer profundament diferents tècniques de dansa, de moviment i corporals i tenir coneixements d'altres llenguatges o disciplines corporals.
- CECI3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder optimitzar la seva interpretació i tasca creativa
- CECI4 Desenvolupar capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu per a optimitzar la seva interpretació i la seva labor creativa.
- CECI8 Tenir coneixements de llenguatges i disciplines escèniques, artístiques, musicals i visuals i desenvolupar capacitat per a interrelacionar-los.
- CEP2 Conèixer en profunditat diferents tècniques de dansa, de moviment i corporals i tenir coneixements d'altres llenguatges o disciplines corporals.
- CEP3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP4 Desenvolupar capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu, en consonància amb això, orientar l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP18 Saber reflexionar sobre la pròpia praxis per a innovar i millorar la labor docent i educadora, integrant els conceptes teòrics i la repercussió d'aquests sobre la pràctica professional. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

Altres competències de l'assignatura:

- Ampliar habilitats i destreses per afavorir el desenvolupament requerit pel seguiment dels estudis.
- Utilitzar la pràctica corporal pròpia com a font de recursos indispensable per a la transmissió i l'ensenyament de la dansa.
- Saber incorporar la musicalitat en el moviment per millorar la qualitat artística tant en el camp de la creació/interpretació com de l'ensenyament.
- Explicar i mostrar corporalment els mecanismes teòricament apresos.
- Adquirir la capacitat per desenvolupar en profunditat el llenguatge corporal i la utilització de la nomenclatura de la tècnica de dansa de l'estil escollit.
- Saber mostrar el moviment amb tot el rigor tècnic i artístic com a referència i exemple visual en diferents contextos.
- Saber treballar de forma autònoma i prenent iniciatives per afavorir el desenvolupament tècnic i artístic.
- Adquirir la capacitat d'auto avaluar-se, per saber si el propi nivell i característiques s'ajusten a un lloc de treball concret.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Coneixement dels beneficis d'escalfar el cos globalment abans de qualsevol activitat pràctica de dansa.
- C2 Coneixement de la nomenclatura bàsica de flamenc, la utilització verbal i la seva escriptura
- C3 Coneixement de les estructures i mecanismes de moviment corporal, la distribució de l'espai, els recolzaments, la projecció i la importància de la mirada, del ritme i del fraseig musical en relació al moviment.
- C4 Coneixement del ventall tècnic, conceptual i estilístic del vocabulari dansístic, amb aportacions actualitzades sobre conceptes de mobilitat, respiració, propiocepció, ideokinesi, us del terra, repartiment del pes etc. vigents en les noves tendències segons la demanda actual de la professió.
- C5 Coneixement de les pròpies capacitats i de les eines tècniques per poder desenvolupar-les: consciència corporal, propiocepció, entrenament etc..
- C6 Conscienciació de la pràctica i execució de la classe de dansa com a eina indispensable per ampliar les habilitats dansístiques en general, tant tècnicament com artística, així com per la reflexió i l'anàlisi.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Treball de les estructures i mecanismes de moviment corporal, la distribució de l'espai, els recolzaments, la projecció i la importància de la mirada, del ritme i del fraseig musical en relació al moviment i al nivell del 1r curs.
- H2 Treball del ventall tècnic, conceptual i estilístic del vocabulari dansístic, amb aportacions actualitzades sobre conceptes de mobilitat, respiració, propiocepció, ideokinesi, us del terra, repartiment del pes etc. vigents en les noves tendències segons la demanda actual de la professió, al nivell del 1r curs.

- H3 Augment de la consciència de les pròpies capacitats i de les eines tècniques per poder desenvolupar-les.
H4 Treball de reflexió i anàlisi de la praxis.

Actituds:

- A1 Actitud de respecte vers els companys, el professor i professor instrumentista.
A2 Actitud d'iniciativa i de disponibilitat corporal adients per a la pràctica de la dansa.
A3 Esforç en la superació de dificultats.
A4 Acceptació i respecte vers la diversitat de propostes i d'opinions.
A5 Participació activa a les sessions de classe.
A6 Demostració d'interès i curiositat pel coneixement de la matèria.
A7 Interès en la recerca de material de les diferents propostes plantejades.
A8 Actitud crítica en el treball propi i dels altres com a eina de desenvolupament personal.
A9 Actitud de respecte de l'entorn de treball, instal·lacions, material, equipaments.
A10 Acceptació d'aquestes actituds com a base per a la transmissió i l'ensenyament de la dansa.
A11 Participació activa en les tasques encomanades en les TIC, si s'escau.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Elements constitutius de la classe d'Introducció al flamenc.

Entrenament corporal:

- La consciència corporal. Connexions, alineació.
- El centre, l'eix i arrelament.
- Motors d'inici del moviment.
- Treball del focus.
- Moviment orgànic.
- Treball de malucs, espatlles i caixa toràcica.
- La consciència del volum dels braços i amb el seu caràcter.
- La consciència de l'encaix rítmic dels moviments.
- La importància de les transicions.
- Diferències en el tipus de moviment, sec o fluït dins la música.
- Treball de la sensibilitat tant del moviment com dels elements percussius.
- Coordinació del moviment amb les sabates.
- Treball dels canvis de dinàmiques.
- Treball del caràcter específic.
- Treball dels diferents girs.
- Tècnica de sabata.
- Treball amb elements.
- Tècnica de castanyoles.
- Els impulsos, la inèrcia.
- L'organització espacial. Direccions, desplaçaments.
- Control de l'energia amb les diferents qualitats segons el nivell juntament amb la projecció del moviment.
- Les dinàmiques i la pausa.
- La respiració.
- Nivells de complexitat tècnica: fraseig, dinàmiques, qualitats, canvis de ritme, precisió rítmica i musicalitat etc.
- L'espai individual i de grup.
- Coneixements bàsics de les nomenclatures que sorgeixen dels "pals flamencs" atenent al cant, al toc i al ball.

Reflexió i anàlisi:

- Dels mecanismes i combinacions dels exercicis i la seva repercussió en el modelatge del cos i l'expressivitat segons el nivell.
- De les dinàmiques: els canvis rítmics, d'accentuació, de velocitat i de densitat. De la seva repercussió en l'entrenament corporal, el modelatge del cos i en l'expressivitat, segons el nivell.
- De la interrelació de la tècnica del flamenc amb altres tècniques de dansa i moviment. des de la perspectiva pedagògica, coreogràfica i interpretativa

La nomenclatura.

- Utilització verbal i per escrit.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Classes amb estructura pròpia de la tècnica de dansa que s'imparteix amb acompanyament o no, d'un mestre instrumentista.

- Treball amb utilització de ritmes i dinàmiques contrastades.
- La respiració, la projecció del moviment i la mirada.
- Introducció de petits espais de temps lliure durant la classe per afavorir l'experimentació a nivell individual, per la interrogació, la reflexió i l'anàlisi del moviment.
- Tot el treball està dirigit a l'augment de destreses i habilitats tot i potenciant la condició física i la propioceptivitat. I artísticament, a crear imatges internes que puguin ser expressades amb moviment, és a dir, que es prioritzarà el treball de dins cap en fora, partint de la sensació interna cap a la forma externa.
- Es fomentarà:
 1. L'observació amb el treball en grups.
 2. La interrelació a l'hora de compartir l'espai de l'aula i les diferents visions i criteris sobre els fonaments teòrics (com els mecanismes tècnics, funcions anatòmiques dins del mecanisme dels moviments, precisions rítmiques etc..).
 3. La comunicació mitjançant exercicis on intervé la complicitat, l'escolta i la mirada.
 4. La utilització de la nomenclatura per denominar els moviments.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

S'avaluarà:

L'assistència i la puntualitat.

El control bàsic de la coordinació.

El control de la col·locació corporal, estàtica i dinàmica.

El control de l'espai i direccions, de la focalització/mirada i projecció del moviment.

L'augment de la condició física, de les destreses tècniques i la propioceptivitat.

La musicalitat i el fraseig en el moviment corresponent.

La distribució adequada de l'esforç en relació a les qualitats requerides pel moviment.

L'augment de la mobilitat i de la respiració del moviment.

Conèixer i saber escriure la nomenclatura bàsica corresponent.

El treball autònom: capacitat d'anàlisi, reflexió etc. i els treballs per escrit.

Ser capaç d'expressar-se i gaudir dins una classe de dansa.

Ponderacions:

Assistència i puntualitat: 20%

Treball i progrés global: 60%

Capacitat d'anàlisi i reflexió: 10%

Presentació (exercici, oral, escrit): 10%

Només es permetran 3 faltes no justificades per professor/semestre. Amb 4 faltes no justificades l'equip docent pot decidir la no promoció de l'alumne.

Avaluació única:

Segons criteri del/la docent, en casos excepcionals i per aquells estudiants que demostrin un llarg recorregut en l'exercici de la tasca docent es podrà establir una avaluació única a final de curs. L'avaluació única s'haurà de pactar prèviament a l'inici de curs amb el professor establint un calendari concret d'hores de tutoria i entrega de tasques encomanades. En aquest cas, s'aplicaran les mateixes ponderacions exposades abans. S'entén que pel que fa a l'assistència, aquesta s'avaluarà segons el nivell d'acompliment del calendari de tutories prèviament pactat.

L'alumne haurà de sol·licitar-ho directament al professor abans de l'inici de l'assignatura que, juntament amb l'escola en faran una valoració tenint en compte les característiques de cada cas particular.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Sobre Flamenc:

Álvarez Caballero, Ángel. *El baile flamenco*. Alianza.Madrid 1998.

Didi-Huberman, G. *El bailaor de soledades* [Traducción: Dolores Aguilera].Pre-Textos.Valencia. 2006/2008.

Navarro García, José Luís. *Tradición y vanguardia: el baile de hoy, el baile de mañana*. ED. Nausicaá. . Murcia. 2006.

Navarro García, José Luís. *Historia del baile flamenco volúmenes I-V*. Signatura Ediciones. 2008.

Washabaugh William. *Flamenco. Pasión, política y cultura popular*. Paidós de Música. Barcelona.1996.

Bennahum, Ninotchka D., K. Meira Goldberg, and Michelle Heffner Hayes. *Flamenco on the Global Stage: Historical, Critical and Theoretical Perspectives*. Jefferson, NC: McFarland. eds. 2015.

Lavaur, Luís. *Teoría romántica del cante flamenco*. Edición Nacional, 1976.

Loren, Chuse. *Mujer y Flamenco*. Signatura ediciones Andalucía. Sevilla, 2007.

Varios Autores. *Flamenco, Vanguardia y cultura popular 1865-1936*. Museo Reina Sofía.. Madrid. 2008.

Clemente Luis. *Flamenco de evolución*. Ed. Lapislázuli, 2002.

Clemente Luis. *Flamenco Kitsch*. Signatura ediciones, 2009.

Clemente Luis. *Flamenco de arte y ensayo*. Ed. Lapislázuli, 2011.